

L'hora de Catalunya

Ignasi Riera

O l' hora insular canària. O l' hora de les conspiracions metafísiques per tractar d'oblidar les servituds quotidianes. Si a Girona les dretes presentables (i algú més) han debatut sobre el futur de l'esquerra, ¿no vindrà que les esquerres —sindicals o no, radicals o no, extraparlamentàries o no— encetessin un debat sobre el futur de la dreta? Futur problemàtic també, malgrat l'optimisme de la dretanització ascendent. Futur que compta amb uns pilars ideològics ressorgits d'antigues decadències, fargats, amb paciència, tant en la revisió crítica de les tesis de l'esquerra tradicional sobre el sentit de la història, el marxisme, l'idealisme filosòfic, els límits del pragmatisme, com en els estudis de prospectiva que permeten albirar el món de demà com un món més controlat encara pels qui acumulin capital (econòmic i ideològic).

Carles Navales comentava, fa ben poc, que mentre l'esquerra es masturbava neguitosa per saber qui i què corresponia a l'esquerra, la dreta ca-

talana estudia com serà la Catalunya del 2000 (data, ¡i compte amb això!, cada vegada més propera, a solament quinze anys fiscals d'avui. Afegeixo: mentre els nostres intel·lectuals descobrien ahir Maragall, avui Eugeni d'Ors, ¿demà el Dr. Torras i Bages o potser Cambó?, ¿qui s'interessa pels grans debats del neoliberalisme europeu o pels corrents alternatius sòlidament integrats entre els sectors que pesen avui dia a l' hora de les opinions?

Em neguiteja també que amb una «esquerra» tan pro-americana... tan pocs s'hagin interessat per conèixer l'abast del nou pensament econòmic nord-americà.

Tot això pensant en una Catalunya concretíssima, medalla d'or indiscutible de l'atur. (Sobre un total de 2.433.600 treballadors en atur a tot l'estat, el desembre de 1983, 507.500 corresponien a Catalunya, 250.100 al País Valencià, 40.400 a les Illes..., mentre que a Andalusia el nombre total era de 460.500; a

Madrid, 316.600, i al País Basc, 165.500.) Són legítims els dubtes —formulats per exemple per Faustino Miguélez i Carlota Solé— sobre la capacitat de reacció de cara al futur d'una Catalunya més dinàmica (fet que suposaria, *naturalment*, que tornaria a ser punt d'arribada de futurs moviments migratoris, aturats o frenats des del 1975). O també és possible especular sobre el poder econòmic real de l'economia submergida (que taparia taxes importants d'atur), que podria arribar a significar d'un 16% a un 20% del PIB. Tot amb tot, les seqüeles de l'atur van molt més enllà de la inseguretat compensada de qui s'acull a fórmules de subsistència. La reflexió sobre Catalunya ha de preveure tant les tensions socials com els desarrelaments que un estat de coses així provoca. Doncs bé: mentre l'esquerra ho problematitza tot, apareix escindida i sense projecte, la dreta emet missatges d'optimisme (tan cabrons com vulgareu, tan indocumentats com vulgareu) d'una eficàcia innegable.

Opinió

Els tiquis

Quin Monzó

S ón parents dels miquis. Són polítics, primmirats i per res del món no voldrien ser agafats amb la guàrdia baixa. Tant se val el que toquin, mirin, escoltin o tastin. Observen les costures dels jerseis, els punys de les camises i el fil amb què han cosit l'etiqueta de l'americana. Asseguren que aquella pel·lícula els hauria semblat perfecta si no hagués estat perquè acaba massa de sobte. D'aquella novel·la, en canvi, troben que el final triga massa a arribar. Aquest quadre els agrada bastant; ¡llàstima que hi predominin els tons calents! Aquell altre, al contrari, té la gamma de tons correcta; llàstima que la imatge no els acabi d'emocionar: ¿que hi fa un gos travessant el planeta Saturn? Aquest partit

polític els agradaria si fos una mica més d'esquerres. Aquell altre, el troben excessivament radical. Aquest ministre és intel·ligent, però li falla l'oratória. El sopar hauria estat bé, si als pèsols que acompanyaven la mitjana de bou no hagués faltat un punt de sal. Aquell programa de televisió és francament xabacà, frívol i superficial. Aquell programa musical, en canvi, parla com si fos només per a especialistes. No té en compte que la gent normal, sense pretensions intel·lectuals, ¡també veu televisió! L'orientació urbanística de la ciutat un pèl elitista: tot s'ha de dir. Ahir, van anar al teatre i van veure una obra *gairebé* esplèndida. El *gairebé* és que la butaca no era tan còmoda com hauria calgut. El llibre de po-

emes que els vas regalar era francament bo, tret del penúltim vers —un xic hermètic— i de la portada, que tenia les lletres en bodoni del cos 36, quan hi hagués fet falta bodoni del 34.

Com que res no fa més per que la imperfecció, no s'arrisquen a intentar fer cap cosa fins que no estan absolutament segurs que la faran sense cap esquerda. Per això són cineastes que no han fet ni un curt, escriptors que no han escrit cap llibre, pintors que no han pintat cap quadre, filòsofs sense filosofia i sastres que no han pasat per l'aprenentatge, perquè res no els horroritza més que els aprenentatges. A l'escut d'armes duen com a divisa aquella frase d'un alcalde de Barcelona: «Mai no he sabut de ningú a qui hagi passat cap cosa per no fer res». Mentrestant, viuen amb les costures avorrides, els mitjons excessivament salats i un chorus d'adlàters en helvètica mèdium del cos sis.